

DZIENNIK USTAW

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Warszawa, dnia 15 maja 1989 r.

Nr 27

TRESC:

Poz.:

ROZPORZĄDZENIA RADY MINISTRÓW:

- 142 — z dnia 29 kwietnia 1989 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie rodzin zastępczych 433
- 143 — z dnia 3 maja 1989 r. w sprawie świadczenia pieniężnego przysługującego kombatantom — emerytom i rencistom odznaczonym orderem lub tytułem honorowym 434
- 144 — z dnia 3 maja 1989 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie niektórych praw i obowiązków pracowników skierowanych do pracy za granicą w celu realizacji budownictwa eksportowego i usług związanych z eksportem 434

ROZPORZĄDZENIA:

- 145 — Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 27 kwietnia 1989 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia niektórych stanowisk pracy górniczej oraz stanowisk pracy zaliczanej w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury lub renty 435
- 146 — Ministra Współpracy Gospodarczej z Zagranicą z dnia 26 kwietnia 1989 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu, wypadków oraz trybu stosowania zwolnień od obowiązku posiadania pozwolenia na przywóz i wywóz oraz od należności celnych w odniesieniu do przedmiotów przeznaczonych dla obcych przedstawicielstw dyplomatycznych, urzędów konsularnych i misji specjalnych oraz ich personelu 436

OBWIESZCZENIA:

- 147 — Ministra Finansów z dnia 21 kwietnia 1989 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 16 grudnia 1972 r. o podatku dochodowym 436
- 148 — Ministra Współpracy Gospodarczej z Zagranicą z dnia 28 kwietnia 1989 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o zasadach prowadzenia na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej działalności gospodarczej w zakresie drobnej wytwórczości przez zagraniczne osoby prawne i fizyczne 444

142

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 29 kwietnia 1989 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie rodzin zastępczych.

Na podstawie art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 1961 r. o rozwoju systemu oświaty i wychowania (Dz. U. Nr 32, poz. 160, z 1971 r. Nr 12, poz. 115, z 1972 r. Nr 16, poz. 114, z 1975 r. Nr 45, poz. 234 i z 1984 r. Nr 49, poz. 253) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 26 stycznia 1979 r. w sprawie rodzin zastępczych (Dz. U. z 1985 r. Nr 48, poz. 256, z 1986 r. Nr 9, poz. 49, z 1987 r. Nr 39, poz. 221 i z 1988 r. Nr 3, poz. 13) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 13 wyrazy „11 500 zł” zastępuje się wyrazami „40% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce społecznej za rok poprzedni, ogłaszanego corocznie przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej „Monitor Polski”,
- 2) w § 14 w ust. 1 wyrazy „od 7 500 zł do 11 500 zł” zastępuje się wyrazami „od 20% do 40% wysokości przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, o którym mowa w § 13”,
- 3) w § 15 wyrazy „19 500 zł” zastępuje się wyrazami „75% wysokości przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, o którym mowa w § 13”,

4) w § 17 w ust. 1 wyrazy „45 000 zł” zastępuje się wyrazami „190% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, o którym mowa w § 13”,

5) w § 22 w ust. 1 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

- „1) przy dochodach na jednego członka rodziny nie przekraczających miesięcznie wysokości najniższego wynagrodzenia pracowników zatrudnionych w społecznych zakładach pracy, ogłaszanego przez Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w Dzienniku Urzędowym Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej „Monitor Polski”, 30% dochodu przypadającego na jednego członka rodziny,
- 2) przy dochodach na jednego członka rodziny przekraczających miesięcznie wysokość najniższego wynagrodzenia, o którym mowa w pkt 1, 30% tego wynagrodzenia oraz 100% nadwyżki dochodu przypadającego na jednego członka rodziny ponad wysokość tego najniższego wynagrodzenia.”

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 marca 1989 r.

Prezes Rady Ministrów: M. F. Rakowski

143

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 3 maja 1989 r.

w sprawie świadczenia pieniężnego przysługującego kombatantom — emerytom i rencistom odznaczonym orderem lub tytułem honorowym.

Na podstawie art. 18 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. o szczególnych uprawnieniach kombatantów (Dz. U. Nr 16, poz. 122 i Nr 40, poz. 269, z 1986 r. Nr 42, poz. 202 oraz z 1987 r. Nr 14, poz. 84 i Nr 33, poz. 180) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Kombatantom uprawnionym do emerytury lub renty i odznaczonym orderem lub tytułem honorowym, uprawniającym do dodatku z tytułu odznaczeń państwowych w myśl przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin, przysługuje corocznie świadczenie pieniężne w wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce społecznej za rok ubiegły, po zaokrągleniu do pełnych 100 zł w górę.

2. Świadczenie pieniężne przysługuje kombatantowi za rok kalendarzowy, w którym choćby za jeden dzień pobierał emeryturę lub rentę.

3. Pierwsze świadczenie pieniężne przysługuje za rok, w którym został zgłoszony wniosek.

§ 2. 1. Świadczenia pieniężne przyznają w formie decyzji właściwe organy rentowe na wniosek kombatanta, a wypłacają — organy rentowe Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i kolejowe organy rentowe.

2. W roku kalendarzowym, w którym kombatant zgłosił wniosek o przyznanie świadczenia pieniężnego, świadczenie za ten rok wypłaca się nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia zgłoszenia wniosku.

3. Świadczenia pieniężne w następnych latach organy rentowe wypłacają kombatantom corocznie w terminie waloryzacji emerytur i rent.

§ 3. 1. Środkami dowodowymi stwierdzającymi spełnienie warunków do świadczenia pieniężnego są:

- 1) legitymacja kombatanta lub zaświadczenie stwierdzające uprawnienia kombatanckie wydane przez właściwy zarząd wojewódzki Związku Bojowników o Wolność i Demokrację, b. Urząd do Spraw Kombatantów, Ministerstwo Pracy i Polityki Socjalnej albo odpowiedni wpis w dowodzie osobistym,
- 2) dokument o nadaniu odznaczenia państwowego.

2. Jeżeli dokumenty wymienione w ust. 1 zostały już złożone w organie rentowym, świadczenie pieniężne przyznaje się na podstawie wniosku o jego przyznanie.

§ 4. W sprawach nie uregulowanych rozporządzeniem do świadczenia pieniężnego stosuje się odpowiednio przepisy o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin oraz inne przepisy szczególne dotyczące postępowania i wypłaty świadczeń emerytalno-rentowych.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *M. F. Rakowski*

144

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 3 maja 1989 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie niektórych praw i obowiązków pracowników skierowanych do pracy za granicą w celu realizacji budownictwa eksportowego i usług związanych z eksportem.

Na podstawie art. 298 Kodeksu pracy (Dz. U. z 1974 r. Nr 24, poz. 141, z 1975 r. Nr 16, poz. 91, z 1981 r. Nr 6, poz. 23, z 1982 r. Nr 31, poz. 214, z 1985 r. Nr 20, poz. 85 i Nr 35, poz. 162, z 1986 r. Nr 42, poz. 201, z 1987 r. Nr 21, poz. 124, z 1988 r. Nr 20, poz. 135 oraz z 1989 r. Nr 20, poz. 107) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1974 r. w sprawie niektórych praw i obowiązków pracowników skierowanych do pracy za granicą w celu realizacji budownictwa eksportowego i usług związanych z

eksportem (Dz. U. z 1986 r. Nr 19, poz. 101 oraz z 1988 r. Nr 10, poz. 74 i Nr 35, poz. 272) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 2 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Do pracy za granicą kieruje pracowników, za ich zgodą, generalny wykonawca, generalny dostawca lub wykonawca budowy (usługi) eksportowej, który zawarł umowę z eksporterem, zwany dalej „jednostką kierującą”. Jednostką kierującą może być także eksporter, którym jest jednostka pro-

wadząca działalność gospodarczą na zasadach określonych w odrębnych przepisach, jeżeli zawarła z kontrahentem zagranicznym kontrakt na realizację budowy (usługi) eksportowej za granicą i kieruje do pracy za granicą pracowników w celu realizacji budowy (usługi) eksportowej we własnym imieniu i na własny rachunek.”;

2) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. 1. Przed wyjazdem do pracy za granicą, bez względu na kraj i strefę klimatyczną, pracownik jest obowiązany poddać się badaniom lekarskim oraz uzyskać świadectwo zdrowia stwierdzające brak przeciwwskazań lekarskich do pracy i pobytu w warunkach klimatycznych kraju, do którego wyjeżdża.

2. Jednostka kierująca pracownika do pracy za granicą pokrywa opłaty za badania lekarskie oraz koszty dojazdów na te badania.”;

3) w § 6 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1 i 2, zmniejsza się o kwotę zasiłku walutowego otrzymywanego przez pracownika z tytułu ubezpieczenia w kraju, w którym jest realizowana budowa (usługa) eksportowa.”;

4) w § 8 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Podstawę obliczenia odprawy pośmiertnej stanowi wynagrodzenie walutowe otrzymywane przez zmarłego pracownika w okresie zatrudnienia za granicą. Odprawę pośmiertną wypłaca się w złotych według średniego kursu wynikającego z ogłaszanej przez Narodowy Bank Polski tabeli kursów walut obcych w złotych, obowiązującego w dniu poprzedzającym dzień wypłaty, a jeżeli dla rodziny pracownika jest to korzystniejsze — obowiązującego w dniu śmierci pracownika.”;

5) w § 9 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Jednostka kierująca udziela pracownikowi czasu wolnego od pracy, o którym mowa w ust. 2, w

okresie zatrudnienia za granicą. Pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia walutowego za czas niewykonywania pracy z powodu wykorzystywania w okresie zatrudnienia za granicą czasu wolnego od pracy.”;

6) § 11 otrzymuje brzmienie:

„§ 11. 1. Podstawę obliczania dodatków, o których mowa w § 10 ust. 9, oraz za pracę w porze nocnej stanowi stawka wynagrodzenia walutowego, wynikająca z osobistego zaszeregowania pracownika w okresie pracy na budowie (przy wykonywaniu usługi) eksportowej, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W razie wydzielenia z ustalonego dla pracownika wynagrodzenia walutowego części ruchomej tego wynagrodzenia, przeznaczonej na premię, stawką wynagrodzenia walutowego wynikającą z osobistego zaszeregowania jest stawka wynagrodzenia walutowego pomniejszona o wydzieloną część ruchomą tego wynagrodzenia.”;

7) w § 14 ust. 8 i 9 otrzymują brzmienie:

„8. Za czas urlopu pracownikowi przysługuje wynagrodzenie walutowe, jakie by otrzymał, gdyby w tym czasie pracował. Zmienne składniki wynagrodzenia oblicza się na podstawie przeciętnego wynagrodzenia z okresu trzech miesięcy poprzedzających miesiąc rozpoczęcia urlopu. Do wynagrodzenia za urlop nie wlicza się diet i innych świadczeń związanych z podróżą służbową.

9. Ekwiwalent za nie wykorzystany urlop jednostka kierująca jest obowiązana wypłacić pracownikowi w terminie umożliwiającym przekazanie oszczędności do kraju.”

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *M. F. Rakowski*

145

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I POLITYKI SOCJALNEJ

z dnia 27 kwietnia 1989 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia niektórych stanowisk pracy górniczej oraz stanowisk pracy zaliczanej w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury lub renty.

Na podstawie art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 1 lutego 1983 r. o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin (Dz. U. Nr 5, poz. 32) zarządza się, co następuje:

§ 1. W załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych z dnia 21 stycznia 1984 r. w sprawie określenia niektórych stanowisk pracy górniczej oraz stanowisk pracy zaliczanej w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury lub renty (Dz. U. Nr 10, poz. 44 i z 1986 r. Nr 48, poz. 249) w części I po pkt 17 dodaje się pkt 18 i 19 w brzmieniu:

„18) pracownicy zatrudnieni przy opylaniu wyrobisk i zabudowie przeciwwybuchowych zapór pyłowych,

19) metaniarze zatrudnieni przy pomiarach w przodkach”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Pracy i Polityki Socjalnej: *M. Czarski*

146

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA WSPÓLPRACY GOSPODARCZEJ Z ZAGRANICĄ

z dnia 26 kwietnia 1989 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu, wypadków oraz trybu stosowania zwolnień od obowiązku posiadania pozwolenia na przywóz i wywóz oraz od należności celnych w odniesieniu do przedmiotów przeznaczonych dla obcych przedstawicielstw dyplomatycznych, urzędów konsularnych i misji specjalnych oraz ich personelu.

Na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 26 marca 1975 r. — Prawo celne (Dz. U. z 1984 r. Nr 57, poz. 290 i z 1987 r. Nr 33, poz. 181) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Handlu Zagranicznego i Gospodarki Morskiej z dnia 26 czerwca 1975 r. w sprawie zakresu, wypadków oraz trybu stosowania zwolnień od obowiązku posiadania pozwolenia na przywóz i wywóz oraz od należności celnych w odniesieniu do przedmiotów przeznaczonych dla obcych przedstawicielstw dyplomatycznych, urzędów konsularnych i misji specjalnych oraz ich personelu (Dz. U. Nr 23, poz. 126) wprowadza się następujące zmiany:

1) § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. W sprawach określonych w § 16 ust. 1 i § 17 ust. 6 przedstawicielstwa dyplomatyczne, urzędy konsularne i misje specjalne oraz osoby nale-

żące do ich personelu składają wnioski do urzędu celnego za pośrednictwem Ministerstwa Spraw Zagranicznych.”;

2) w § 16 w ust. 1 zdanie drugie otrzymuje brzmienie: „W uzasadnionych wypadkach urząd celny może ten termin przedłużyć.”;

3) w § 17 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. W uzasadnionych wypadkach urząd celny może udzielić częściowego lub całkowitego zwolnienia od należności celnych, o których mowa w ust. 2.”

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 15 maja 1989 r.

Minister Współpracy Gospodarczej z Zagranicą:
w z. J. Kaczurba

147

OBWIESZCZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 21 kwietnia 1989 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 16 grudnia 1972 r. o podatku dochodowym.

1. Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym (Dz. U. Nr 3, poz. 13) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 16 grudnia 1972 r. o podatku dochodowym (Dz. U. Nr 53, poz. 339) z uwzględnieniem zmian:

- 1) wprowadzonych ustawami: z dnia 18 grudnia 1976 r. zmieniającą ustawę o podatku dochodowym (Dz. U. Nr 40, poz. 231), z dnia 19 grudnia 1980 r. o zobowiązaniach podatkowych (Dz. U. Nr 27, poz. 111), z dnia 28 lipca 1983 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym (Dz. U. Nr 42, poz. 187) — objętych jednolitym tekstem ustalonym obwieszczeniem Ministra Finansów z dnia 29 lipca 1983 r. (Dz. U. Nr 43, poz. 192);
- 2) wprowadzonych ustawami z dnia 14 marca 1985 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym (Dz. U. Nr 12, poz. 51) i z dnia 28 grudnia 1987 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym (Dz. U. Nr 40, poz. 227) — objętych jednolitym tekstem ustalonym obwieszczeniem Ministra Finansów z dnia 8 stycznia 1988 r. (Dz. U. Nr 4, poz. 37),
- 3) wprowadzonych ustawami: z dnia 27 września 1988 r. o obligacjach (Dz. U. Nr 34, poz. 254), z dnia 23 grudnia 1988 r. o działalności gospodarczej z udziałem podmiotów zagranicznych (Dz. U. Nr 41, poz. 325) i z dnia 31 stycznia 1989 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym (Dz. U. Nr 3, poz. 13),
- 4) wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania niniejszego jednolitego tekstu, w tym zmian wynikających z art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia

31 stycznia 1989 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. Nr 3, poz. 12),

oraz z zastosowaniem ciągłej numeracji artykułów, ustępów, punktów oraz porządku alfabetycznego liter.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst nie obejmuje następujących przepisów:

- 1) art. 21 i 23 ustawy z dnia 16 grudnia 1972 r. o podatku dochodowym (Dz. U. Nr 53, poz. 339) w brzmieniu: „Art. 21. Opodatkowanie dochodów osiągniętych w latach podatkowych do roku 1972 włącznie następuje według przepisów dotychczasowych.”
„Art. 23. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1973 r.”;
- 2) art. 2 i 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1976 r. zmieniającej ustawę o podatku dochodowym (Dz. U. Nr 40, poz. 231) w brzmieniu:
„Art. 2. Opodatkowanie dochodów osiągniętych w okresie do dnia wejścia w życie ustawy następuje według przepisów dotychczasowych.
Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1977 r.”;
- 3) art. 2, 3 i 5 ustawy z dnia 28 lipca 1983 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym (Dz. U. Nr 42, poz. 187) w brzmieniu:
„Art. 2. Opodatkowanie dochodów osiągniętych w okresie do dnia wejścia w życie ustawy następuje według dotychczasowych przepisów.

- Art. 3. W ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o zasadach prowadzenia na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej działalności gospodarczej w zakresie drobnej wytwórczości przez zagraniczne osoby prawne i fizyczne (Dz. U. Nr 19, poz. 146) wprowadza się następujące zmiany:
- 1) po art. 25 dodaje się art. 25a w brzmieniu:
„Art. 25a. Przedsiębiorstwo ma prawo dysponowania 50% swoich wpływów z eksportu po odprzedaniu pozostałych 50% tych wpływów polskiemu bankowi dewizowemu.”;
 - 2) art. 26—30 skreśla się;
 - 3) w art. 33 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) 50% nadwyżki wpływów z eksportu w walutach wymiennalnych pozostałych po odprzedaży, o której mowa w art. 25a, nad wydatkami na import.”
- „Art. 5. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 1983 r., z tym że art. 27 ust. 1 ustawy wymienionej w art. 3 zachowuje moc do dnia 31 grudnia 1983 r.”;
- 4) art. 2 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym (Dz. U. Nr 12, poz. 51) w brzmieniu:
„Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie miesiąca od dnia jej ogłoszenia, z tym że przepisy art. 1 pkt 6 lit. a)—d) oraz pkt 7 i 8 stosuje się do dochodów osiągniętych od dnia 1 stycznia 1985 r.”;
 - 5) następujących przepisów ustawy z dnia 28 grudnia 1987 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym (Dz. U. Nr 40, poz. 227), z uwzględnieniem zmian wynikających z art. 48 pkt 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1988 r. o działalności gospodarczej z udziałem podmiotów zagranicznych (Dz. U. Nr 41, poz. 325):
 - a) art. 1 pkt 5 w brzmieniu:
„5) art. 11 otrzymuje brzmienie:
»Art. 11. 1. Zwalnia się od podatku dochodowego przychody zagranicznych podmiotów gospodarczych oraz przedsiębiorstw z udziałem zagranicznym posiadających osobowość prawną z działalności gospodarczej, wykonywanej na podstawie przepisów o zasadach prowadzenia na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej działalności gospodarczej w zakresie drobnej wytwórczości przez zagraniczne osoby prawne i fizyczne z tytułu nowo uruchomionej działalności. Zwolnienie przysługuje w okresie 3 lat poczynając od dnia rozpoczęcia produkcji lub wykonywania usług bądź od dnia zakupu towarów przy wykonywaniu działalności handlowej, pod warunkiem wydatkowania co najmniej 1/3 uzyskanego w tym okresie dochodu na inwestycje związane z działalnością gospodarczą.
 2. W razie przekształcenia formy prawnej przedsiębiorstwa w okresie zwolnienia, o którym mowa w ust. 1, w spółkę nie posiadającą osobowości prawnej lub przystąpienia do istniejącej takiej spółki nowego wspólnika, zwolnienie od podatku dochodowego w pozostałej części okresu trzyletniego przysługuje również przystępującemu do spółki wspólnikowi.
 3. Nie stanowi uruchomienia nowej działalności całkowita lub częściowa zmiana branży albo przekształcenie formy prawnej przedsiębiorstw, połączenie przedsiębiorstw lub zmiana właściciela przedsiębiorstwa.
 4. Do okresu zwolnienia, o którym mowa w ust. 1, nie wlicza się okresu wykonywania produkcji próbnej, jeżeli jej podjęcie jest konieczne ze względu na rodzaj wytwarzanych wyrobów, okres wykonywania tej produkcji został zgłoszony właściwemu urzędowi skarbowemu i w okresie tym nie dokonywano sprzedaży wytworzonych wyrobów.«”
- w zakresie dotyczącym osób prawnych, z tym że na podstawie art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. Nr 3, poz. 12) zachowuje on moc do czasu wygaśnięcia zwolnień w nim przewidzianych,
- b) art. 3 w brzmieniu:
„Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i ma zastosowanie do dochodów osiągniętych poczynając od roku podatkowego 1988.”;
 - 6) art. 27 ustawy z dnia 27 września 1988 r. o obligacjach (Dz. U. Nr 34, poz. 254) w brzmieniu:
„Art. 27. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 listopada 1988 r., z wyjątkiem art. 2 pkt 2 i art. 5 ust. 1 pkt 2, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1989 r.”;
 - 7) art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1988 r. o działalności gospodarczej z udziałem podmiotów zagranicznych (Dz. U. Nr 41, poz. 325) w brzmieniu:
„Art. 54. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1989 r.”;
 - 8) art. 26 ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. Nr 3, poz. 12) w brzmieniu:
„Art. 26. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i ma zastosowanie do opodatkowania dochodów osiągniętych od dnia 1 stycznia 1989 r.”;
 - 9) art. 3 ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym (Dz. U. Nr 3, poz. 13) w brzmieniu:
„Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i ma zastosowanie do opodatkowania dochodów osiągniętych od dnia 1 stycznia 1989 r.”.

Minister Finansów: A. Wróblewski

Załącznik do obwieszczenia Ministra
Finansów z dnia 21 kwietnia 1989 r.
(poz. 147)

USTAWA

z dnia 16 grudnia 1972 r.

o podatku dochodowym.

Art. 1. 1. Opodatkowaniu podatkiem dochodowym podlegają osoby fizyczne od dochodów uzyskanych ze źródeł przychodów określonych w ustawie.

2. Jeżeli oboje małżonkowie osiągają dochody, dochody te łączy się i opodatkowuje na imię obojga małżonków. Zasadę tę stosuje się także w razie wyłączenia lub ustania wspólności majątkowej w czasie trwania małżeństwa, chyba że przyczyną ustania było zniesienie wspólności majątkowej przez sąd.

3. Dochody krewnych zstępnych dolicza się do dochodów krewnego wstępnego, jeżeli mu służy prawo pobierania pożytków ze źródeł przychodów tych zstępnych.

4. Dochody z udziału w spółce nie będącej osobą prawną, ze wspólnej własności, wspólnego posiadania lub wspólnego użytkowania źródła przychodów opodatkowuje się osobno u każdej osoby w stosunku do jej udziału pod warunkiem udowodnienia wspólności udziału. W razie braku takiego dowodu opodatkowuje się cały dochód łącznie na imię tej osoby, która miała istotny wpływ na bieg interesów źródła przychodów.

Art. 2. 1. Osoby wymienione w art. 1 ust. 1, jeżeli mają miejsce zamieszkania na obszarze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, podlegają obowiązkowi podatkowemu od całości swych dochodów, bez względu na miejsce położenia źródeł przychodów.

2. Obowiązek podatkowy określony w ust. 1 ciąży również na osobach fizycznych, które przybyły do Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej na pobyt czasowy dłuższy niż sześć miesięcy. Obowiązek ten nie dotyczy jednak osób fizycznych przybyłych do Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej na pobyt czasowy w celu podjęcia zatrudnienia w przedsiębiorstwach działających na podstawie ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o zasadach prowadzenia na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej działalności gospodarczej w zakresie drobnej wytwórczości przez zagraniczne osoby prawne i fizyczne (Dz. U. z 1989 r. Nr 27, poz. 148) oraz w spółkach utworzonych na podstawie ustawy z dnia 23 grudnia 1988 r. o działalności gospodarczej z udziałem podmiotów zagranicznych (Dz. U. Nr 41, poz. 325).

Art. 3. Osoby wymienione w art. 1 ust. 1, jeżeli nie mają na obszarze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej miejsca zamieszkania lub pobytu w rozumieniu art. 2, podlegają obowiązkowi podatkowemu tylko od dochodów, które osiągają na obszarze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Art. 4. Od podatku dochodowego od dochodu uzyskanego ze źródeł przychodów położonych za granicą wolni są przedstawiciele dyplomatyczni i urzędnicy konsularni państw obcych, którzy korzystają z prawa zakrajowości, jak również inne osoby, które korzystają z tego prawa na podstawie umów lub powszechnie uznanych zwyczajów międzynarodowych.

Art. 5. Przedmiotem opodatkowania jest dochód uzyskany ze źródła przychodów, a jeżeli podatnik uzyskuje dochody z więcej niż jednego źródła przychodów — suma

dochodów ze wszystkich źródeł przychodów po potrąceniu niedoborów, z wyjątkiem niedoborów ze sprzedaży rzeczy i praw majątkowych.

Art. 6. 1. Źródłami przychodów są:

- 1) działalność wytwórcza, usługowa i handlowa,
- 2) działalność w zakresie zatrudnień, z których przychody nie podlegają opodatkowaniu podatkiem obrotowym lub podatkiem od wynagrodzeń,
- 3) działalność naukowa, artystyczna, literacka, publicystyczna i oświatowa, w tym również wykonywana przy pomocy zorganizowanego zakładu, jeżeli przychody z wymienionych rodzajów działalności nie podlegają opodatkowaniu podatkiem od wynagrodzeń,
- 4) nieruchomości nie stanowiące gospodarstwa rolnego,
- 5) dzierżawa, jeżeli chodzi o przychody wydzierżawiającego,
- 6) kapitały pieniężne i prawa majątkowe,
- 7) sprzedaż rzeczy i praw majątkowych, z wyjątkiem nabytych w drodze spadku lub zapisu,
- 8) inne źródła określone w art. 7 ust. 8.

2. Źródłem przychodów w rozumieniu ust. 1 pkt 7 jest sprzedaż:

- 1) nieruchomości bądź ich części,
- 2) przedsiębiorstw bądź ich składników,
- 3) akcji i udziałów w spółkach,
- 4) rzeczy nabytych w celu odprzedaży z zyskiem,
- 5) spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego oraz wynikających z przydziału spółdzielni mieszkaniowych: prawa do domu jednorodzinnego lub prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym,
- 6) prawa wieczystego użytkowania gruntów,
- 7) innych praw majątkowych nabytych w drodze kupna lub darowizny, a jeżeli chodzi o prawa autorskie i prawa do projektów wynalazczych — także sprzedaż dokonana przez twórców, jeżeli do przychodów z niej nie mają zastosowania przepisy o podatku od wynagrodzeń.

3. Nie stanowi źródła przychodów sprzedaż rzeczy, które służą do osobistego lub domowego użytku, oraz sprzedaż dzieł sztuki, ksiązek, pamiątek historycznych itp., jeżeli rzeczy te nie zostały nabyte w celu odprzedaży z zyskiem.

Art. 7. 1. Przychodami są pieniądze lub wartość przychodów w naturze, uzyskane z jednego ze źródeł przychodów. Jeżeli jednak źródłem przychodu jest działalność podlegająca opodatkowaniu podatkiem obrotowym, przychodem jest obrót ustalony dla celów opodatkowania tym podatkiem.

2. U podatników prowadzących księgi handlowe za przychód osiągnięty w roku podatkowym uważa się także zaksięgowane w tym roku przychody, choćby nie zostały jeszcze faktycznie uzyskane.

3. Wartość przychodów w naturze oblicza się według

przeciętnych cen rynkowych w miejscu, w którym znajduje się źródło tych przychodów.

4. Za przychód z budynków wynajętych lub ich części uważa się otrzymany w roku podatkowym czynsz najmu łącznie z wszelkimi świadczeniami ubocznymi obciążającymi najemcę. Jeżeli na podstawie szczególnych przepisów czynsz najmu wpłacany jest na odrębny rachunek bankowy właściciela nieruchomości, nie stanowią przychodu kwoty, do których podjęcia nie jest on w danym roku podatkowym uprawniony; nie dotyczy to przychodów z nieruchomości stanowiących własność cudzoziemców dewizowych.

5. Za przychód z budynków odstąpionych bezpłatnie w całości lub w części do używania innym osobom uważa się wartość czynszową, stanowiącą równowartość czynszu, jaki przysługiwałby od tych osób, zgodnie z obowiązującymi przepisami, w razie zawarcia umowy najmu budynku lub lokalu. Nie jest natomiast przychodem wartość czynszowa budynków lub ich części zajmowanych na własne potrzeby przez właściciela budynku lub członków jego rodziny. Jeżeli właściciel używa budynku lub jego części wyłącznie dla własnego przedsiębiorstwa, przy obliczaniu kosztów prowadzenia przedsiębiorstwa wartości czynszowej nie uważa się za koszty uzyskania przychodów z tego przedsiębiorstwa. Jeżeli właściciel oddał bezpłatnie budynek lub jego część do użytku na cele naukowe, oświatowe, kulturalne, sportowe, kultu religijnego, opieki społecznej i dobroczynne, przy ustalaniu dochodu z nieruchomości nie liczy się ani wartości czynszowej, ani kosztów poniesionych z tytułu utrzymania tego budynku lub jego części.

6. Za przychody z kapitałów pieniężnych uważa się odsetki od pożyczek, wkładów i rachunków bieżących, papierów wartościowych, z wyjątkiem obligacji, oraz dywidendy i inne przychody z tytułu udziału w zyskach osób prawnych.

7. Za przychód z praw majątkowych uważa się w szczególności rentę, której tytuł prawny stanowi darowizna lub rozporządzenie ostatniej woli, przychody z praw autorskich i praw do projektów wynalazczych, jeżeli do przychodów tych nie mają zastosowania przepisy o podatku od wynagrodzeń, oraz przychody z praw do wzorów zdobniczych i znaków towarowych.

8. Za przychody z innych źródeł, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 8, uważa się w szczególności przychody z odpłatnych świadczeń tego rodzaju, jak wynajęcie nieruchomości, części lokalu, przychody z nieodpłatnych świadczeń, z wyjątkiem wymienionych w art. 9, oraz przychody nie znajdujące pokrycia w ujawnionych źródłach.

9. Wysokość przychodów nie znajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach, o których mowa w ust. 8, ustala się przyjmując za podstawę sumę poniesionych w roku podatkowym wydatków i wartość zgromadzonych w tym roku zasobów finansowych, nie znajdujących pokrycia w już opodatkowanych bądź wolnych od opodatkowania źródłach przychodów i posiadanych przedtem zasobach majątkowych.

10. Przychodem ze sprzedaży rzeczy i praw majątkowych jest ich wartość wyrażona w cenie określonej w umowie sprzedaży. Jeżeli jednak cena, bez uzasadnionej przyczyny, znacznie odbiega od wartości rynkowej tych rzeczy lub praw, przychód może być ustalony przez urząd skarbowy w wysokości wartości rynkowej.

11. Wartość rynkową rzeczy i praw majątkowych określa się na podstawie przeciętnych cen stosowanych

w danej miejscowości w obrocie rzeczami tego samego rodzaju i gatunku z uwzględnieniem ich stanu i stopnia zużycia oraz w obrocie prawami majątkowymi tego samego rodzaju z dnia zawarcia umowy sprzedaży.

12. Jeżeli wartość wyrażona w cenie określonej w umowie sprzedaży znacznie odbiega od wartości rynkowej tych rzeczy lub praw, urząd skarbowy wezwie strony umowy do podwyższenia tej wartości lub wskazania przyczyn uzasadniających podanie ceny znacznie odbiegającej od wartości rynkowej. W razie nieudzielenia odpowiedzi, niepodwyższenia wartości lub wskazania przyczyn, które nie uzasadniają podania ceny znacznie odbiegającej od wartości rynkowej, urząd skarbowy ustali wartość z uwzględnieniem opinii biegłych. Jeżeli wartość ustalona w ten sposób przekroczy o 33% wartość wyrażoną w cenie, koszty opinii biegłych ponosi sprzedający.

Art. 8. 1. Wolne od podatku dochodowego są, z zastrzeżeniem ust. 2, dochody osób, o których mowa w art. 2, w wysokości nie przekraczającej w stosunku rocznym dwukrotnego najniższego wynagrodzenia pracowników zatrudnionych w uspołecznionych zakładach pracy, określonego na dany rok podatkowy.

2. Dochody nie znajdujące pokrycia w ujawnionych źródłach przychodów, o których mowa w art. 7 ust. 8 i 9, podlegają w całości opodatkowaniu podatkiem dochodowym.

Art. 9. 1. Wolne od podatku dochodowego są:

- 1) przychody, do których stosuje się przepisy o podatku od wynagrodzeń, oraz odsetki od zasądzonych należności z tytułu wynagrodzeń za pracę,
- 2) przychody z wykonywania rzemiosła na podstawie potwierdzenia zgłoszenia wykonywania rzemiosła, które jest objęte przepisami o opłacie skarbowej,
- 3) przychody z gospodarstwa rolnego oraz z działów specjalnych produkcji rolnej,
- 4) zasiłki z funduszy państwowych na popieranie nauki, kultury i sztuki,
- 5) świadczenia alimentacyjne otrzymywane od zamieszkałych na obszarze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej osób fizycznych, a jeżeli chodzi o świadczenia alimentacyjne otrzymane od osób zamieszkałych za granicą — tylko świadczenia w formie pieniężnej bądź w postaci przedmiotów przeznaczonych do użytku osoby alimentowanej i jej najbliższych,
- 6) odszkodowania otrzymane na podstawie przepisów prawa administracyjnego, prawa cywilnego i prawa pracy,
- 7) kwoty otrzymane z tytułu ubezpieczeń,
- 8) przychody podlegające przepisom o podatku od spadków i darowizn,
- 9) wygrane z loterii i innych gier losowych lub zakładów zatwierdzonych przez właściwy organ państwowy,
- 10) kwoty otrzymane z tytułu spłaty wierzytelności do wysokości wartości nominalnej wierzytelności,
- 11) nagrody przyznawane z funduszy jednostek gospodarki uspołecznionej,
- 12) odsetki od wkładów lokowanych na książeczkach oszczędnościowych oraz na rachunkach bankowych, z wyjątkiem rachunków utrzymywanych w związku z posiadaniem źródłem przychodów, oraz odsetki od bonów oszczędnościowych,

- 13) przychody uzyskane z tytułu sprzedaży całości lub części nieruchomości wchodzących w skład gospodarstwa rolnego; zwolnienie nie dotyczy przychodu uzyskanego ze sprzedaży nieruchomości, która w związku z tą sprzedażą utraciła charakter rolny lub leśny,
 - 14) przychody uzyskane z tytułu odszkodowania wypłaconego stosownie do przepisów o wywłaszczeniu nieruchomości lub z tytułu sprzedaży nieruchomości na cele uzasadniające jej wywłaszczenie oraz z tytułu sprzedaży nieruchomości w związku z realizacją przez nabywcę prawa pierwokupu, stosownie do przepisów o gospodarce gruntami,
 - 15) dochody osób fizycznych, określonych w art. 2, ze źródeł przychodów znajdujących się poza obszarem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, w razie udowodnienia, że podlegają one w obcym państwie podatkowi tego samego rodzaju, a państwo to postępuje według zasad wzajemności co do takich samych dochodów ze źródeł położonych na obszarze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, chyba że umowa między Polską Rzeczpospolitą Ludową a tym państwem zawiera odmienne postanowienia,
 - 16) przychody z udziałów w polskich ubezpieczeniach uzyskane przez towarzystwa ubezpieczeń tych państw, które nie stosują obciążeń podatkowych do takich przychodów uzyskanych przez polskie towarzystwa ubezpieczeń,
 - 17) przychody uzyskane z tytułu sprzedaży nieruchomości nabytych na podstawie przepisów o osadnictwie nierolniczym,
 - 18) przychody uzyskane z tytułu sprzedaży nieruchomości albo prawa wieczystego użytkowania na podstawie przepisów o ochronie i kształtowaniu środowiska,
 - 19) przychody uzyskane z tytułu sprzedaży budynków bądź ich części, lokali mieszkalnych stanowiących odrębne nieruchomości, gruntów, prawa wieczystego użytkowania, spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego oraz wynikających z przydziału spółdzielni mieszkaniowych: prawa do domu jednorodzinnego lub prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym:
 - a) nabytych lub wybudowanych przed okresem dziesięciu lat licząc od końca roku kalendarzowego, w którym nastąpiła sprzedaż,
 - b) jeżeli kwota uzyskana ze sprzedaży, zmniejszona o koszty sprzedaży, zostanie w całości wydatkowana na nabycie, nie później niż w okresie roku od dnia sprzedaży, innego budynku bądź jego części, lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość, gruntu, prawa wieczystego użytkowania, spółdzielczego oraz własnościowego prawa do lokalu; zwolnienie stosuje się również w razie wydatkowania kwoty uzyskanej ze sprzedaży, nie później niż w okresie dwóch lat od dnia sprzedaży, na nabycie wynikających z przydziału spółdzielni mieszkaniowych: prawa do domu jednorodzinnego lub prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym oraz na budowę, rozbudowę albo remont własnego budynku lub lokalu mieszkalnego; zwolnienia nie stosuje się w razie wydatkowania kwoty uzyskanej ze sprzedaży na nabycie gruntu, budowę, rozbudowę lub remont budynku bądź jego części, przeznaczonych na cele rekreacyjne,
 - c) jeżeli sprzedaż nastąpiła w celu uzyskania, w zamian tych nieruchomości lub praw, spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu albo budynku mieszkalnego lub jego części, zajmowanego na podstawie decyzji administracyjnej o przydziale lokalu lub budynku,
 - d) jeżeli sprzedaż nastąpiła w wykonaniu lub w związku z wielostronną umową o zamianie tych budynków lub praw do lokali,
 - 20) przychody uzyskane z tytułu sprzedaży innych rzeczy lub praw majątkowych niż określone w pkt 13, 14, 17, 18 i 19 — nabytych przed okresem dziesięciu lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym nastąpiła sprzedaż,
 - 21) część dochodów osób, o których mowa w art. 2 ust. 1, z tytułu udziału w spółce mającej siedzibę na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, wydatkowana na inwestycje związane z działalnością gospodarczą, nabycie udziałów lub akcji w spółkach mających siedzibę na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej albo zakup obligacji emitowanych przez uprawnione polskie podmioty.
2. Podatek dochodowy od przychodów z działalności wytwórczej i usługowej obniża się o 6% kwoty obrotu ze sprzedaży wyrobów i usług na eksport.
3. Minister Finansów, w drodze rozporządzenia, może podwyższyć ulgę określoną w ust. 2 i zróżnicować jej wysokość w zależności od kierunków eksportu oraz od udziału obrotu ze sprzedaży wyrobów i usług na eksport w ogólnym obrocie podatnika.
- Art. 10.** 1. Zwalnia się od podatku dochodowego przychody zagranicznych podmiotów gospodarczych z działalności gospodarczej, wykonywanej na podstawie przepisów o zasadach prowadzenia na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej działalności gospodarczej w zakresie drobnej wytwórczości przez zagraniczne osoby prawne i fizyczne z tytułu nowo uruchomionej działalności. Zwolnienie przysługuje w okresie 3 lat poczynając od dnia rozpoczęcia produkcji lub wykonywania usług bądź od dnia zakupu towarów przy wykonywaniu działalności handlowej, pod warunkiem wydatkowania co najmniej 1/3 uzyskanego w tym okresie dochodu na inwestycje związane z działalnością gospodarczą.
2. W razie przekształcenia formy prawnej przedsiębiorstwa w okresie zwolnienia, o którym mowa w ust. 1, w spółkę nie posiadającą osobowości prawnej lub przystąpienia do istniejącej takiej spółki nowego wspólnika, zwolnienie od podatku dochodowego w pozostałej części okresu trzyletniego przysługuje również przystępującemu do spółki wspólnikowi.
3. Nie stanowi uruchomienia nowej działalności całkowita lub częściowa zmiana branży albo przekształcenie formy prawnej przedsiębiorstw, połączenie przedsiębiorstw lub zmiana właściciela przedsiębiorstwa.
4. Do okresu zwolnienia, o którym mowa w ust. 1, nie wlicza się okresu wykonywania produkcji próbnej, jeżeli jej podjęcie jest konieczne ze względu na rodzaj wytwarzanych wyrobów, okres wykonywania tej produkcji został zgłoszony właściwemu urzędowi skarbowemu i w okresie tym nie dokonywano sprzedaży wytworzonych wyrobów.
- Art. 11.** Dochodem ze źródła przychodów, jeżeli przepisy art. 14—17 nie stanowią inaczej, jest nadwyżka sumy przychodów z tego źródła nad kosztami ich uzyskania osiągnięta w roku podatkowym. Jeżeli koszty uzyskania

przekraczają sumę przychodów, różnica jest niedoborem ze źródła przychodów.

Art. 12. 1. Kosztami uzyskania przychodów z poszczególnego źródła są wszelkie koszty ponoszone w celu osiągnięcia przychodów, z wyjątkiem kosztów wymienionych w art. 13.

2. Za koszty uzyskania przychodów uważa się również:

- 1) straty częściowe lub całkowite na przedmiotach majątkowych służących do uzyskania przychodów i podlegających zużyciu; straty te są potrącalne w wysokości nie pokrytej sumą ubezpieczeniową i odpisami z tytułu zużycia i tylko z przychodów tego roku, w którym strata nastąpiła; straty w majątku podatnika, służącym do uzyskania, zachowania lub zabezpieczenia przychodów, lecz nie podlegającym zużyciu, np. w gotówce, zapasach towarów, surowców, wyrobów gotowych, mogą być w całości lub w części uznane za koszty uzyskania przychodów z poszczególnego źródła, jeżeli rozmiar straty znacznie osłabia zdolność gospodarczą podatnika,
- 2) odsetki od długów i trwale ciężary, jeżeli pozostają w związku ze źródłem przychodów,
- 3) składki na rzecz organizacji gospodarczych i społeczno-zawodowych, do których podatnik należy,
- 4) podatki i opłaty oraz składki ubezpieczeniowe pozostające w związku z danym źródłem przychodów, z wyjątkiem wymienionych w art. 13 pkt 7,
- 5) rezerwy u podatników prowadzących księgi handlowe, przeznaczone na pokrycie należności, których nieściągalność została udowodniona lub uprawdopodobniona,
- 6) wydatki ponoszone przez pracodawcę pośrednio na rzecz pracowników, jeżeli wynikają z układu zbiorowego pracy lub innych obowiązujących aktów prawnych, również w drodze tworzenia specjalnych funduszy.

3. Koszty uzyskania przychodów są potrącalne tylko w tym roku podatkowym, w którym zostały poniesione; u podatników prowadzących księgi handlowe są jednak potrącalne koszty uzyskania, które zostały zarachowane, chociaż ich jeszcze nie poniesiono, jeżeli odnoszą się do danego roku podatkowego.

Art. 13. Nie uważa się za koszty uzyskania przychodów:

- 1) wydatków na nabycie, powiększenie lub ulepszenie źródła przychodów; wydatki te są jednak kosztami uzyskania przy ustalaniu nadwyżki ze sprzedaży rzeczy i praw majątkowych i to bez względu na czas ich poniesienia,
- 2) funduszy rezerwowych, z wyjątkiem wymienionych w art. 12 ust. 2 pkt 5 i 6,
- 3) wydatków na spłatę długów oraz umorzenie kapitałów włożonych w źródło przychodów przez osoby z niego korzystające,
- 4) odsetek od własnego kapitału włożonego przez podatnika w źródło przychodów,
- 5) wydatków na prowadzenie gospodarstwa domowego podatnika i na utrzymanie członków jego rodziny; uważa się jednak za koszty uzyskania wydatki na

utrzymanie członków rodziny, z wyjątkiem małżonka, zatrudnionych stale w przedsiębiorstwie podatnika, których dochody nie podlegają doliczeniu do jego dochodu,

- 6) datków i ofiar wszelkiego rodzaju,
- 7) podatku dochodowego oraz podatku od spadków i darowizn,
- 8) kosztów egzekucyjnych,
- 9) grzywien i kar pieniężnych, z wyjątkiem kar umownych,
- 10) kosztów uzyskania przychodów ze źródeł przychodów znajdujących się na obszarze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej lub za granicą, jeżeli dochody z tych źródeł w ogóle nie podlegają opodatkowaniu albo są zwolnione od podatku dochodowego,
- 11) diet i innych należności za czas podróży służbowych pracowników — w wysokości przekraczającej stawki obowiązujące w przedsiębiorstwach państwowych,
- 12) kosztów reprezentacji i reklamy — w wysokości przekraczającej:

przy obrocie rocznym zł

ponad	do	
	250.000.000	2% od obrotu
250.000.000	1.000.000.000	5.000.000 zł + 1,5% nadwyżki obrotu ponad 250.000.000 zł
1.000.000.000		16.250.000 + 1% nadwyżki obrotu ponad 1.000.000.000 zł,

- 13) wydatków na wykup obligacji oraz na wypłatę oprocentowania obligacji.

Art. 14. 1. Dochodem ze sprzedaży rzeczy i praw majątkowych jest różnica między przychodem uzyskanym z ich sprzedaży a kosztami ich nabycia lub wytworzenia, a jeżeli chodzi o rzeczy i prawa majątkowe nabyte w drodze darowizny — między przychodem uzyskanym z ich sprzedaży a ich zwaloryzowaną wartością w dniu nabycia. Różnica ta ulega:

- 1) zmniejszeniu o koszty sprzedaży oraz o wartość nakładów poczynionych w czasie posiadania rzeczy i praw majątkowych, jeżeli nakłady te trwale zwiększają lub ulepszają ich substancję albo stanowią spłatę długów obciążających je przy nabyciu,
- 2) zwiększeniu o wartość odpisów na zużycie.

2. Minister Finansów, w drodze rozporządzenia, określi szczegółowe zasady ustalania:

- 1) kosztów nabycia lub wytworzenia niektórych rzeczy i praw majątkowych, w tym również waloryzacji tych kosztów,
- 2) dochodu ze sprzedaży rzeczy i praw majątkowych, w przypadku gdy kwota uzyskana ze sprzedaży, o której mowa w art. 9 ust. 1 pkt 19 lit. b), nie zostanie w całości wydatkowana na cele określone w tym przepisie.

3. Przy ustalaniu podatku dochodowego od dochodu ze sprzedaży budynków bądź ich części, lokali mieszkalnych stanowiących odrębne nieruchomości, gruntów oraz ze zbycia spółdzielczego własnościowego prawa do loka-

lu mieszkalnego, jak również prawa do domu jednorodzinnego lub prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym, dochodu z tego tytułu nie łączy się z dochodami z innych źródeł podlegających opodatkowaniu.

Art. 15. Dochodem z udziału w zyskach osób prawnych są pożytki faktycznie uzyskane z tytułu tego udziału.

Art. 16. Dochodem z likwidacji przedsiębiorstwa jest dochód obliczony przez zastosowanie do podstawy opodatkowania podatkiem obrotowym norm szacunkowych. Dochody osiągnięte z polikwidacyjnej sprzedaży towarów nie podlegają oddzielnemu opodatkowaniu przy zachowaniu warunków uzasadniających zwolnienie osiągniętych z tej sprzedaży obrotów od podatku obrotowego.

Art. 17. 1. Jeżeli podatnik pozostający w związku gospodarczym z osobą mającą siedzibę lub miejsce zamieszkania za granicą tak układa bieg swoich interesów, że nie wykazuje dochodów albo wykazuje dochody mniejsze od tych, jakich należałoby oczekiwać, gdyby wymieniony związek nie istniał, wówczas dochód danego podatnika należy ustalić bez uwzględnienia obciążeń szczególnych, wynikających z powyższego związku. Jeżeli ustalenie dochodu na podstawie ksiąg handlowych nie jest możliwe, dochód ustala się w drodze oszacowania.

2. Przepis ust 1 stosuje się odpowiednio, gdy podatnik wykorzystując swój związek gospodarczy z osobą, której przysługują szczególne ulgi w podatku dochodowym, albo też wykonując świadczenie dla innego podatnika na warunkach rażąco korzystniejszych i odbiegających od stosowanych ogólnie norm w czasie i miejscu wykony-

wania świadczenia, przerzuca całość lub część swego dochodu na osobę korzystającą z ulg bądź na innego podatnika i wskutek tego nie wykazuje dochodu w takiej wysokości, jakiej należałoby oczekiwać, gdyby wymieniony związek nie istniał lub gdyby wymienione świadczenie nie zostało wykonane.

3. Dochód z udziałów reasekuracyjnych w polskich ubezpieczeniach ustala się w wysokości 50% przychodów; za przychód uważa się ostateczny czysty zysk zagranicznego towarzystwa ubezpieczeń obliczony zgodnie z obowiązującymi umowami reasekuracyjnymi.

Art. 18. Podstawą obliczenia podatku jest dochód osiągnięty w roku podatkowym, po odliczeniu od niego kwoty składki na ubezpieczenie społeczne podatnika i osób z nim współpracujących, pozostające w związku z wykonywaniem działalności określonej w art. 6 ust. 1 pkt 1—3 oraz darowizn na cele społecznie użyteczne, w tym również na rzecz organizacji społecznych i fundacji — do wysokości nie przekraczającej 10% dochodu. Nie odlicza się kwoty składki na ubezpieczenie społeczne z podstawy obliczenia podatku osób, o których mowa w art. 3.

Art. 19. 1. Podatek od osób, o których mowa w art. 2, ustala się:

- 1) od nadwyżki dochodu ze źródeł przychodów określonych w art. 8 ust. 1 ponad kwotę wolną od podatku, obliczoną w stosunku rocznym — według następującej skali:

Roczna kwota nadwyżki w złotych		Podatek wynosi	
ponad	do		
	90.000	5% nadwyżki	
90.000—	135.000	4.500 + 10% nadwyżki ponad	90.000 zł
135.000—	180.000	9.000 + 15% nadwyżki ponad	135.000 zł
180.000—	270.000	15.750 + 20% nadwyżki ponad	180.000 zł
270.000—	450.000	33.750 + 25% nadwyżki ponad	270.000 zł
450.000—	720.000	78.750 + 30% nadwyżki ponad	450.000 zł
720.000—	1.080.000	159.750 + 35% nadwyżki ponad	720.000 zł
1.080.000—	1.800.000	285.750 + 45% nadwyżki ponad	1.080.000 zł
1.800.000—	2.780.000	609.750 + 55% nadwyżki ponad	1.800.000 zł
2.780.000—	4.680.000	1.148.750 + 65% nadwyżki ponad	2.780.000 zł
4.680.000		2.383.750 + 75% nadwyżki ponad	4.680.000 zł

- 2) od całego dochodu ze źródeł przychodów określonych w art. 8 ust. 2 — według skali określonej w pkt 1, z podwyżką podatku o 25%.

2. Podatek nie może być ustalony w kwocie przekraczającej:

- 1) 50% dochodu — ze źródeł przychodów, o których mowa w ust. 1 pkt 1,
- 2) 85% dochodu — ze źródeł przychodów, o których mowa w ust. 1 pkt 2.

3. Podatek od osób, o których mowa w art. 3, ustala się w wysokości 50% dochodu uzyskanego na obszarze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

4. Podatek dochodowy od dochodu ze sprzedaży budynków bądź ich części, lokali mieszkalnych stanowiących odrębne nieruchomości, gruntów, spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego oraz wynikających z przydziału spółdzielni mieszkaniowych: pra-

wa do domu jednorodzinnego lub prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym, jeżeli sprzedaż nastąpiła wskutek nabycia w drodze spadku lub zapisu innego budynku lub lokalu mieszkalnego i przejęcia go do użytkowania, obniża się o uiszczony z tego tytułu podatek od spadków i darowizn.

5. Przedziały nadwyżki dochodu podlegającego opodatkowaniu podatkiem dochodowym, określone w skali, o której mowa w ust. 1 pkt 1, poczynając od roku podatkowego 1990 podlegają w każdym roku podwyższeniu w stopniu odpowiadającym wskaźnikowi wzrostu cen określonego w centralnym planie rocznym.

6. Minister Finansów, w drodze rozporządzenia, ustala skalę podatku dochodowego na każdy rok podatkowy, z uwzględnieniem zasady określonej w ust. 5.

Art. 20. 1. Jeżeli podatnik osiągnął w roku podatkowym dochody z różnych źródeł przychodów, o których mowa w art. 19 ust. 1, przekraczające łącznie kwotę wol-

na od podatku, podatek oblicza się w sposób następujący:

- 1) ustala się nadwyżkę łącznego dochodu w stosunku rocznym,
- 2) według skali określonej w art. 19 ust. 1 pkt 1 oblicza się kwotę podatku, jaka by przypadła od nadwyżki łącznego dochodu, gdyby podlegała ona opodatkowaniu według tej skali, a następnie podwyższa się ten podatek stosownie do art. 19 ust. 1 pkt 2,
- 3) ustala się stopy procentowe tak obliczonych kwot podatku w stosunku do łącznego dochodu,
- 4) ustaloną w ten sposób stopę procentową stosuje się, z zastrzeżeniem art. 19 ust. 2, do dochodów z poszczególnych źródeł przychodów.

2. Jeżeli źródło przychodów powstało lub wygasło w roku podatkowym, podatek oblicza się w sposób następujący:

- 1) według skali określonej w art. 19 ust. 1 pkt 1 oblicza się kwotę podatku, jaka by przypadła od nadwyżki dochodu obliczonego w stosunku rocznym,
- 2) ustala się stopę procentową tak obliczonej kwoty podatku w stosunku do tego dochodu,
- 3) ustaloną w ten sposób stopę procentową stosuje się do faktycznego dochodu z tego źródła.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się przy opodatkowaniu dochodu ze źródeł, które z uwagi na ich charakter czynne są przez okres krótszy niż rok, do dochodów nieperiodycznych oraz do dochodów ze źródeł, które powstały lub wygasły w roku podatkowym, a podatnik posiadał ponadto w pozostałej części roku inne stałe źródło przychodu, z którego dochody podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym.

Art. 21. 1. Podatnikom mającym na utrzymaniu członków najbliższej rodziny przysługuje ulga w podatku w postaci zwolnienia od opodatkowania dochodu w wysokości:

- 1) 30.000 zł — na małżonka, jeżeli nie osiąga on wynagrodzeń, emerytury, renty lub innych przychodów w rozumieniu przepisów o podatku od wynagrodzeń ani przychodów w rozumieniu przepisów o podatku rolnym albo gdy osiąga dochody, które w myśl art. 1 ust. 2 podlegają łącznemu opodatkowaniu i nie są od tego podatku zwolnione,
- 2) 15.000 zł — na każde dziecko pozostające na utrzymaniu podatnika, a także na każdego z rodziców i rodzeństwa, niezdolnych do pracy i pozostających na utrzymaniu podatnika.

2. Ulgę określoną w ust. 1 stosuje się w ten sposób, że od podatku ustalonego według art. 19 ust. 1 pkt 1 odlicza się podatek, jaki przypadłby od nadwyżki dochodu ponad kwotę, o której mowa w art. 8 ust. 1, gdyby nadwyżka ta była równa kwocie dochodu zwolnionego od podatku z tytułu ulg wymienionych w ust. 1.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio przy obliczaniu podatku w wypadkach określonych w art. 20.

4. Przepisu ust. 1 pkt 1 nie stosuje się, jeżeli w czasie trwania małżeństwa nastąpiło zniesienie wspólności majątkowej przez sąd.

5. Za dzieci, o których mowa w ust. 1 pkt 2, uważa się dzieci własne, przysposobione i pasierbów oraz dzieci

obce przyjęte na wychowanie na podstawie orzeczenia sądu opiekuńczego lub na które pobiera się zasiłek rodzinny — w wieku do 18 lat, a jeżeli pobierają naukę — w wieku do 25 lat, a także dzieci starsze będące inwalidami I lub II grupy, jeżeli nie osiągają wynagrodzeń, emerytury, renty lub innych przychodów w rozumieniu przepisów o podatku od wynagrodzeń ani przychodów w rozumieniu przepisów o podatku rolnym lub dochodów w rozumieniu przepisów niniejszej ustawy, albo gdy osiągają dochody, które w myśl art. 1 ust. 3 podlegają doliczeniu do dochodu podatnika.

6. Za rodziców, o których mowa w ust. 1 pkt 2, uważa się rodziców podatnika, a także rodziców małżonka spełniającego warunki przewidziane w ust. 1 pkt 1, za rodzeństwo zaś — tylko rodzeństwo podatnika, jeżeli nie osiągają wynagrodzeń, emerytury, renty lub innych przychodów w rozumieniu przepisów o podatku od wynagrodzeń ani przychodów w rozumieniu przepisów o podatku rolnym lub dochodów w rozumieniu przepisów niniejszej ustawy.

7. Jeżeli osoby, o których mowa w ust. 1, osiągają przychody lub dochody w łącznej kwocie netto niższej niż 30.000 zł lub 15.000 zł w stosunku rocznym, o kwotę tę obniża się kwoty określone w ust. 1.

8. Jeżeli w czasie trwania małżeństwa nastąpiło w ciągu roku podatkowego zniesienie wspólności majątkowej przez sąd bądź jeżeli osoby, o których mowa w ust. 1, pozostawały na utrzymaniu podatnika nie przez cały rok podatkowy, kwoty wymienione w ust. 1 przyjmuje się proporcjonalnie do liczby miesięcy, w których trwała wspólność majątkowa lub wymienione osoby pozostawały na utrzymaniu podatnika.

9. Przepisów ust. 1—8 nie stosuje się do osób, o których mowa w art. 3.

Art. 22. Minister Finansów może w drodze rozporządzenia:

- 1) zwalniać od podatku całkowicie lub częściowo niektóre grupy podatników oraz inne rodzaje przychodów niż wymienione w art. 9 i określać warunki tego zwolnienia,
- 2) uznać za koszt uzyskania przychodów odpisy na zużycie i określić przedmioty oraz zasady dokonywania odpisów i tworzenia funduszy amortyzacyjnych,
- 3) uznawać za koszty uzyskania przychodów niektóre rodzaje wydatków określonych w art. 13,
- 4) wprowadzić obowiązek rozliczania z budżetem centralnym w granicach do 50% wyników przeszacowania surowców, materiałów, produkcji nie zakończonej i wyrobów gotowych oraz w granicach do 70% wyników przeszacowania towarów — w związku ze zmianą cen urzędowych.

Art. 23. Tracą moc:

- 1) dekret z dnia 26 października 1950 r. o podatku dochodowym (Dz. U. z 1957 r. Nr 7, poz. 26 z późniejszymi zmianami),
- 2) dekret z dnia 25 października 1948 r. o podatku dochodowym (Dz. U. Nr 52, poz. 414) w części nie uchylonej dekretem wymienionym w pkt 1.

148

OBWIESZCZENIE MINISTRA WSPÓLPRACY GOSPODARCZEJ Z ZAGRANICĄ

z dnia 28 kwietnia 1989 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o zasadach prowadzenia na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej działalności gospodarczej w zakresie drobnej wytwórczości przez zagraniczne osoby prawne i fizyczne.

1. Na podstawie art. 52 ustawy z dnia 23 grudnia 1988 r. o działalności gospodarczej z udziałem podmiotów zagranicznych (Dz. U. Nr 41, poz. 325) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o zasadach prowadzenia na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej działalności gospodarczej w zakresie drobnej wytwórczości przez zagraniczne osoby prawne i fizyczne (Dz. U. Nr 19, poz. 146), z uwzględnieniem:

1) zmian wprowadzonych ustawami z dnia 28 lipca 1983 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym (Dz. U. Nr 42, poz. 187) i z dnia 31 stycznia 1985 r. zmieniającą ustawę o zasadach prowadzenia na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej działalności gospodarczej w zakresie drobnej wytwórczości przez zagraniczne osoby prawne i fizyczne (Dz. U. Nr 3, poz. 12), objętych jednolitym tekstem ustalonym w obwieszczeniu Ministra Handlu Wewnętrznego i Usług z dnia 18 marca 1985 r. (Dz. U. Nr 13, poz. 58),

2) zmian wprowadzonych ustawą z dnia 23 grudnia 1988 r. o działalności gospodarczej z udziałem podmiotów zagranicznych (Dz. U. Nr 41, poz. 325)

oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania niniejszego jednolitego tekstu i z zastosowaniem ciągłej numeracji rozdziałów, artykułów, ustępów, punktów oraz porządku alfabetycznego liter.

2. Jednolity tekst nie obejmuje następujących przepisów:

1) art. 42—44 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o zasadach prowadzenia na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej działalności gospodarczej w zakresie drobnej wytwórczości przez zagraniczne osoby prawne i fizyczne (Dz. U. Nr 19, poz. 146) w brzmieniu:

„Art. 42. 1. Działające w dniu wejścia w życie ustawy przedsiębiorstwa utworzone na podstawie obowiązujących dotychczas przepisów, prowadzące działalność objętą przepisami niniejszej ustawy, stają się przedsiębiorstwami w rozumieniu tej ustawy.

2. Organy właściwe w sprawach zezwoleń w terminie dwóch miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy dostosują dotychczasowe zezwolenia do przepisów ustawy.

3. Przedsiębiorstwa, o których mowa w ust. 1, w terminie sześciu miesięcy od dnia dostosowania zezwolenia, o którym mowa w ust. 2, dostosują swoją działalność do przepisów niniejszej ustawy

i zawiadomią o tym organy właściwe w sprawach zezwoleń.

Art. 43. Do działalności gospodarczej regulowanej niniejszą ustawą nie mają zastosowania przepisy art. 1 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 18 lipca 1974 r. o wykonywaniu handlu oraz niektórych innych rodzajów działalności przez jednostki gospodarki nie społecznej (Dz. U. Nr 27, poz. 158) oraz art. 1 ust. 3 ustawy z dnia 8 czerwca 1972 r. o wykonywaniu i organizacji rzemiosła (Dz. U. z 1977 r. Nr 4, poz. 20).

Art. 44. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”

2) art. 5 ustawy z dnia 28 lipca 1983 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym (Dz. U. Nr 42, poz. 187) w brzmieniu:

„Art. 5. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 1983 r., z tym że art. 27 ust. 1 ustawy wymienionej w art. 3 zachowuje moc do dnia 31 grudnia 1983 r.”

3) art. 2, 3 i 5 ustawy z dnia 31 stycznia 1985 r. zmieniającej ustawę o zasadach prowadzenia na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej działalności gospodarczej w zakresie drobnej wytwórczości przez zagraniczne osoby prawne i fizyczne (Dz. U. Nr 3, poz. 12) w brzmieniu:

„Art. 2. W ustawie z dnia 8 czerwca 1972 r. o wykonywaniu i organizacji rzemiosła (Dz. U. z 1983 r. Nr 7, poz. 40 i z 1984 r. Nr 5, poz. 24) w art. 1 w ust. 3 powołanie „art. 6, 13 i 15 ust. 2” zastępuje się powołaniem „art. 13”.

Art. 3. Postępowanie w sprawach decyzji odmawiających ze względu na bezpieczeństwo Państwa lub ochronę tajemnicy państwowej wydania zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej określonej w ustawie, o której mowa w art. 1, toczące się w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy przed sądem administracyjnym, podlega umorzeniu.”

„Art. 5. Ustawa wchodzi w życie z dniem 31 marca 1985 r.”

4) art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1988 r. o działalności gospodarczej z udziałem podmiotów zagranicznych (Dz. U. Nr 41, poz. 325) w brzmieniu:

„Art. 54. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1989 r.”

Minister Współpracy Gospodarczej z Zagranicą:
w z. S. Amanowicz

Załącznik do obwieszczenia Ministra
Współpracy Gospodarczej z Zagranicą
z dnia 28 kwietnia 1989 r. (poz. 148)

USTAWA

z dnia 6 lipca 1982 r.

o zasadach prowadzenia na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej działalności gospodarczej w zakresie drobnej wytwórczości przez zagraniczne osoby prawne i fizyczne.

W dążeniu do zwiększenia przy udziale zagranicznych osób prawnych i fizycznych, a w szczególności Polonii, produkcji i usług na potrzeby rynku wewnętrznego i na eksport stanowi się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Osoby prawne mające siedzibę za granicą, obywatele państw obcych, obywatele polscy mający stałe miejsce zamieszkania za granicą oraz utworzone przez te osoby spółki z siedzibą w Polsce z wyłączeniem ich udziałem, zwane dalej „zagranicznymi podmiotami gospodarczymi”, mogą prowadzić na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej działalność gospodarczą określoną w ustawie, zwaną dalej „działalnością gospodarczą”.

2. Zagraniczne podmioty gospodarcze mogą prowadzić działalność gospodarczą we własnym imieniu i na własny rachunek, a także uczestniczyć w spółce z udziałem polskich podmiotów gospodarczych.

Art. 2. Na podstawie przepisów ustawy może być prowadzona działalność gospodarcza w zakresie drobnej wytwórczości, polegająca na:

- 1) produkcji wyrobów i świadczeniu usług,
- 2) obrocie towarowym,
- 3) eksporcie własnej produkcji i usług oraz imporcie dla potrzeb tej produkcji i usług.

Art. 3. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) polskich podmiotach gospodarczych — rozumie się przez to:
 - a) państwowe przedsiębiorstwa drobnej wytwórczości,
 - b) organizacje społeczne uprawnione na podstawie odrębnych przepisów do prowadzenia działalności gospodarczej,
 - c) spółdzielnie,
 - d) zrzeszenia producentów i spółki krajowe prowadzące działalność w zakresie drobnej wytwórczości,
 - e) osoby uprawnione, na podstawie odrębnych przepisów, do prowadzenia rzemiosła i innej działalności gospodarczej,
 - f) osoby fizyczne podejmujące działalność gospodarczą wspólnie z zagranicznymi podmiotami gospodarczymi,
- 2) przedsiębiorstwie zagranicznym — rozumie się przez to przedsiębiorstwo działające na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej na podstawie przepisów niniejszej ustawy, w stosunku do którego prawa majątkowe służą jedynie zagranicznemu podmiotowi gospodarczemu, oraz przedsiębiorstwa zorganizowane w formie spółki, której jedynymi udziałowcami są zagraniczne podmioty gospodarcze,
- 3) przedsiębiorstwie z udziałem zagranicznym — rozumie się przez to przedsiębiorstwo zorganizowane w formie spółki, której udziałowcami są zagraniczne oraz polskie podmioty gospodarcze,

4) przedsiębiorstwie — rozumie się przez to przedsiębiorstwo zagraniczne i przedsiębiorstwo z udziałem zagranicznym,

5) właścicieli przedsiębiorstwa — rozumie się przez to również podmioty, których prawa do przedsiębiorstwa wynikają z innego tytułu niż własność.

Art. 4. 1. Obywatel polski stale zamieszkały w Polsce może wnieść do przedsiębiorstwa z udziałem zagranicznym wkład w postaci będących jego własnością środków trwałych, obrotowych bądź licencji lub patentów.

2. Obywatel polski stale zamieszkały w Polsce może uzyskać, na warunkach określonych przepisami prawa dewizowego, zezwolenie na wniesienie do przedsiębiorstwa z udziałem zagranicznym wkładu w postaci będących jego własnością wartości dewizowych. Wkład i zysk przypadający z tego tytułu wykorzystuje się zgodnie z przepisami prawa dewizowego.

Rozdział 2

Udzielanie zezwoleń

Art. 5. 1. Prowadzenie działalności gospodarczej, o której mowa w art. 2, wymaga zezwolenia.

2. Organem właściwym w sprawach zezwoleń, o których mowa w ust. 1, z zastrzeżeniem przepisu ust. 6, jest terenowy organ administracji państwowej o właściwości szczególnej stopnia wojewódzkiego, właściwy ze względu na miejsce, w którym przedsiębiorstwo ma być, jest lub było prowadzone.

3. Organ administracji państwowej, o którym mowa w ust. 2, może odmówić wydania zezwolenia w razie uznania, iż prowadzenie działalności gospodarczej nie byłoby celowe ze względu na:

- 1) ważny interes społeczny lub gospodarki narodowej,
- 2) bezpieczeństwo Państwa lub ochronę tajemnicy państwowej.

4. Decyzja odmowna wydana z przyczyn, o których mowa w ust. 3 pkt 2, nie wymaga uzasadnienia faktycznego.

5. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określa szczegółowe warunki wydawania zezwoleń.

6. W sprawach zezwoleń na działalność gospodarczą wymienioną w art. 2 pkt 3 organem właściwym jest Prezes Agencji do Spraw Inwestycji Zagranicznych.

Art. 6. 1. Zagraniczny podmiot gospodarczy jest obowiązany ustanowić pełnomocnika do reprezentowania go wobec polskich organów administracji państwowej oraz w stosunkach prawnych z polskimi podmiotami, w zakresie związanym z prowadzeniem działalności na podstawie ustawy. Pełnomocnikiem może być obywatel polski lub uprawniona polska osoba prawna, mający stałe miejsce pobytu lub siedzibę w Polsce.

2. Ustanowienie pełnomocnika nie jest wymagane, gdy:

- 1) zagraniczny podmiot gospodarczy ma stałe miejsce

pobytu lub siedzibę na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej,

- 2) zagraniczny podmiot gospodarczy będący osobą prawną ma swoje przedstawicielstwo na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej,
- 3) działalność zagranicznego podmiotu gospodarczego polega wyłącznie na uczestnictwie w spółce będącej osobą prawną z siedzibą w Polsce.

3. Organ administracji państwowej właściwy w sprawach zezwoleń może odmówić wpisania do zezwolenia nazwiska lub nazwy pełnomocnika ze względu na bezpieczeństwo państwa lub ochronę tajemnicy państwowej.

4. Decyzja odmowna wydana z przyczyn, o których mowa w ust. 3, nie wymaga uzasadnienia faktycznego.

5. W razie odwołania pełnomocnika, jego śmierci lub zrzeczenia się pełnomocnictwa i niewyznaczenia przez zagraniczny podmiot gospodarczy nowego pełnomocnika w terminie miesięcznym, organ, który wydał zezwolenie, występuje do sądu o ustanowienie kuratora do sprawowania czynności zwykłego zarządu przedsiębiorstwem.

6. Czynności osoby wymienionej w ust. 5 ustają z dniem wpisania do zezwolenia nazwiska lub nazwy pełnomocnika, o którym mowa w ust. 1.

Art. 7. Wniosek o wydanie zezwolenia powinien zawierać:

- 1) informację o rodzaju, formie i zakresie działalności gospodarczej podmiotu lub podmiotów ubiegających się o zezwolenie na działalność gospodarczą,
- 2) wskazanie siedziby zamierzonego przedsiębiorstwa oraz zakresu jego działalności gospodarczej,
- 3) przewidywane rozmiary działalności gospodarczej oraz przewidywaną liczbę zatrudnionych,
- 4) przewidywane formy finansowania i nakłady niezbędne dla uruchomienia działalności gospodarczej,
- 5) deklarowaną wysokość finansowego i rzeczowego wkładu dewizowego przeznaczanego na uruchomienie działalności gospodarczej, a w wypadku przedsiębiorstwa z udziałem zagranicznym — także wkładu polskich podmiotów gospodarczych,
- 6) w wypadku spółki — akt założycielski spółki,
- 7) odpis pełnomocnictwa, o ile wnioskodawca działa przez pełnomocnika, bądź ustanowienia przedstawicielstwa.

Art. 8. Wniosek o wydanie zezwolenia na prowadzenie przedsiębiorstwa z udziałem zagranicznym udziałowcy składają wspólnie.

Art. 9. 1. Wkład inwestycyjny zagranicznego podmiotu gospodarczego stanowią środki trwałe i przedmioty nietrwałe, niezbędne do prowadzenia działalności gospodarczej i użytkowane w skali rocznej, które zostały nabyte za waluty wymienne lub za złote pochodzące z udokumentowanej wymiany.

2. Wkład inwestycyjny stanowią również patenty, licencje i inne podobne prawa.

3. Minimalny wkład inwestycyjny, o którym mowa w ust. 1 i 2, nie może być niższy niż minimalny depozyt założycielski, o którym mowa w art. 13 ust. 4.

Art. 10. Wniosek, o którym mowa w art. 7, podlega rozpatrzeniu w terminie trzech miesięcy od dnia jego złożenia. W razie złożenia wniosku wadliwie sporządzonego organ rozpatrujący wezwie niezwłocznie wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku. Termin trzymiesięczny liczy się od dnia złożenia kompletnego wniosku.

Art. 11. Zezwolenie na działalność gospodarczą określa w szczególności:

- 1) przedmiot i miejsce działalności gospodarczej przedsiębiorstwa oraz jego formę prawną,
- 2) siedzibę przedsiębiorstwa,
- 3) czas, na jaki zezwolenie zostało udzielone,
- 4) dopuszczalną wielkość zatrudnienia,
- 5) imię i nazwisko lub nazwę pełnomocnika, z zastrzeżeniem przepisu art. 6 ust. 2.

Art. 12. W wypadku uzasadnionym interesem społecznym lub gospodarczym organ wydający zezwolenie może wymagać, by w przedsiębiorstwie z udziałem zagranicznym udział określonych polskich podmiotów gospodarczych był wyższy niż 50%.

Art. 13. 1. Wydanie zezwolenia następuje po przedłożeniu przez zagraniczny podmiot gospodarczy zaświadczenia o złożeniu w banku polskim depozytu założycielskiego.

2. Depozyt założycielski stanowi zabezpieczenie prawnych roszczeń polskich podmiotów prawnych na wypadek niewywiązania się przez zagraniczny podmiot gospodarczy z podjętych zobowiązań.

3. Depozyt założycielski składa się na okres do uruchomienia działalności gospodarczej określonej w zezwoleniu. Depozyt jest oprocentowany na warunkach stosowanych do wkładów cudzoziemców dewizowych.

4. Depozyt składa się w walucie wymiennej, w wysokości odpowiadającej równowartości co najmniej 6,9 mln zł. W razie zmiany kursu złotego do walut zagranicznych kwoty te ulegają odpowiedniej zmianie.

5. Minister Finansów, w porozumieniu z Prezesem Narodowego Banku Polskiego oraz po zasięgnięciu opinii Prezesa Agencji do Spraw Inwestycji Zagranicznych, w drodze rozporządzenia, określa szczegółowo zasady i tryb ustalania wysokości depozytu założycielskiego oraz zwolnień w całości bądź części od obowiązku wniesienia takiego depozytu.

6. Wysokość depozytu dla poszczególnych przedsiębiorstw ustala organ wydający zezwolenie, po zasięgnięciu opinii banku.

Art. 14. Zezwolenie wydaje się na okres do dwudziestu lat, a w wypadkach uzasadnionych okresem amortyzacji inwestycji do czterdziestu lat. Po upływie ważności zezwolenia może być wydane nowe zezwolenie.

Art. 15. Zezwolenie może być cofnięte jedynie w wypadku, gdy działalność przedsiębiorstwa jest prowadzona z naruszeniem przepisów prawa lub warunków ustalonych w zezwoleniu.

Art. 16. Decyzje w sprawach zezwoleń na prowadzenie działalności gospodarczej, objęte przepisami ustawy, mogą być zaskarżone do Naczelnego Sądu Administracyjnego na zasadach i w trybie określonych przez Kodeks postępowania administracyjnego, z wyjątkiem decyzji odmownych wydanych ze względu na bezpieczeństwo państwa lub ochronę tajemnicy państwowej.

Art. 17. 1. Przedsiębiorstwa działające na podstawie niniejszej ustawy — z wyłączeniem przedsiębiorstw podlegających na podstawie odrębnych przepisów wpisowi do rejestru handlowego — podlegają wpisowi do rejestru przedsiębiorstw zagranicznych.

2. Rejestr przedsiębiorstw zagranicznych jest dostępny dla osób mających w tym interes prawny.

3. Organami rejestracyjnymi są sądy. Właściwość tych sądów, w trybie określonym w przepisach o ustroju

sądów powszechnych, oraz zasady prowadzenia rejestru przedsiębiorstw zagranicznych, dane podlegające wpisowi do tego rejestru, wymagania dla wniosku o wpis do rejestru, tryb postępowania przy dokonywaniu wpisów, zmian i skreśleń w rejestrze, zasady udostępniania rejestru oraz wypadki i warunki wydawania odpisów i wyciągów z tego rejestru określa Minister Sprawiedliwości.

Rozdział 3

Ogólne zasady działalności przedsiębiorstw

Art. 18. Zagraniczne i polskie podmioty gospodarcze mają, w ramach obowiązującego prawa polskiego, swobodę wyboru formy prawnej, zasad udziału wspólników oraz organizacji i sposobu zarządzania przedsiębiorstwem. Do przedsiębiorstw działających w formie spółki stosuje się, w zależności od formy spółki, przepisy Kodeksu cywilnego bądź Kodeksu handlowego.

Art. 19. 1. W zakresie zatrudnienia, stosunków i warunków pracy w przedsiębiorstwie, spraw socjalnych i ubezpieczeń społecznych pracowników oraz działalności związków zawodowych — stosuje się prawo polskie.

2. Przedsiębiorstwo może zatrudniać osoby nie mające obywatelstwa polskiego ani karty stałego pobytu w Polsce, jeżeli uzyskały na to zgodę terenowego organu administracji państwowej o właściwości szczególnej w sprawach zatrudnienia stopnia wojewódzkiego.

Art. 20. 1. Pracownicy będący osobami zagranicznymi, w rozumieniu prawa dewizowego, mogą otrzymywać część wynagrodzenia w walutach obcych ze środków dewizowych przedsiębiorstwa. Ta część wynagrodzenia może być, na wniosek pracownika, przekazywana przez przedsiębiorstwo za granicę bez odrębnego zezwolenia dewizowego.

2. Wynagrodzenie pracowników będących osobami zagranicznymi, w rozumieniu prawa dewizowego, podlega opodatkowaniu w wysokości 30% kwoty wynagrodzenia w walucie wypłaty, jeżeli postanowienia wiążących Polską Rzeczpospolitą Ludową umów międzynarodowych nie stanowią inaczej. Podatek pobiera, w trybie określonym w odrębnych przepisach, przedsiębiorstwo jako płatnik przy wypłacie wynagrodzeń. Podatek należny od wynagrodzeń wypłaconych w walucie obcej jest płacony w złotych polskich pochodzących z udokumentowanej wymiany tej waluty.

Art. 21. 1. Podjęcie inwestycji bądź rodzaju działalności nie objętych dotychczasowym zezwoleniem wymaga odrębnego zezwolenia.

2. Uruchomienie nowego zakładu lub filii poza siedzibą przedsiębiorstwa lub miejscami określonymi w zezwoleniu wymaga rozszerzenia zakresu tego zezwolenia.

3. W wypadku gdy zakład lub filia, o których mowa w ust. 2, mają być zlokalizowane na terenie właściwości miejscowej organu innego niż ten, który wydał zezwolenie, rozszerzenie zakresu zezwolenia wymaga uzgodnienia z organem właściwym miejscowo dla nowo uruchamianej filii lub zakładu.

4. Inwestycje rozwojowe i modernizacyjne, uruchomienie nowego zakładu przedsiębiorstwa, podjęcie nowej działalności nie wymagają dodatkowego zezwolenia, o ile nie naruszają warunków określonych w zezwoleniu już wydanym.

Art. 22. Przedsiębiorstwa mogą zawierać umowy kooperacyjne z krajowymi podmiotami gospodarczymi.

Art. 23. 1. Przedsiębiorstwa mogą sprzedawać importowane przez nie towary i usługi za pośrednictwem przedsiębiorstw państwowych uprawnionych do prowadzenia na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej sprzedaży za waluty wymienialne.

2. Minister Finansów, w porozumieniu z Ministrami Współpracy Gospodarczej z Zagranicą oraz Rynku Wewnętrznego, w drodze rozporządzenia, określa wypadki oraz zasady i warunki sprzedaży towarów i usług, o których mowa w ust. 1.

Art. 24. 1. Przedsiębiorstwo odprzedaje polskiemu bankowi dewizowemu 30% wpływów w walutach obcych, uzyskiwanych z tytułu eksportu.

2. Z pozostałej po odprzedawcy, o której mowa w ust. 1, części wpływów w walutach obcych przedsiębiorstwo może, bez odrębnego zezwolenia dewizowego, dokonywać zakupów towarów i usług za granicą przeznaczonych do jego działalności.

3. Przedsiębiorstwo może dokonywać w obrocie krajowym zakupu towarów i usług za waluty obce w jednostkach do tego uprawnionych.

Rozdział 4

Kredytowanie przedsiębiorstw

Art. 25. Przedsiębiorstwa mogą uzyskać w bankach polskich kredyty obrotowe i inwestycyjne na zasadach ustalonych przez Radę Ministrów. Podstawą udzielenia kredytu jest umowa.

Art. 26. 1. Przedsiębiorstwa mogą, z zachowaniem przepisów prawa dewizowego i prawa bankowego, zaciągać kredyty w bankach zagranicznych.

2. Zaciągnięcie kredytu, o którym mowa w ust. 1, w wypadku gdy udziałowcem przedsiębiorstwa jest krajowa jednostka gospodarki społecznej i zaciągnięcie kredytu pociąga za sobą obciążenie polskiego udziałowca z tytułu zabezpieczenia tego kredytu — wymaga ponadto zgody Ministra Finansów.

Rozdział 5

Wykorzystanie zysku

Art. 27. 1. Zagraniczne podmioty gospodarcze mogą przekazywać za granicę corocznie część dochodu w wysokości:

- 1) 10% wniesionego przez te podmioty wkładu inwestycyjnego w walutach wymienialnych,
- 2) nadwyżki wpływów z eksportu w walutach wymienialnych, pozostałych po odprzedawcy, o której mowa w art. 24, nad wydatkami na import, z tym że przekazywana za granicę łączna kwota z tych tytułów nie może być wyższa od osiągniętego w poprzednim roku obrachunkowym dochodu po opłaceniu podatku dochodowego.

2. Minister Finansów określa szczegółowe zasady ustalania wartości wkładu inwestycyjnego, o którym mowa w art. 9, oraz obliczania nadwyżki, o której mowa w ust. 1 pkt 2. Wartość wkładu inwestycyjnego może być określana przez biegłych sądowych.

Art. 28. Właściciel przedsiębiorstwa może przekazać za granicę kwotę uzyskaną ze sprzedaży przedsiębiorstwa lub jego części, pomniejszoną o należny podatek, pod warunkiem że:

- 1) umowa sprzedaży została sporządzona, po uzyskaniu zezwolenia dewizowego, w formie aktu notarialnego,
- 2) nabywca posiada zezwolenie na prowadzenie tego rodzaju przedsiębiorstwa,
- 3) kwota uzyskana ze sprzedaży wpłynęła w walutach wymienialnych do polskiego banku,
- 4) sprzedający wywiązał się z zobowiązań podatkowych.

Art. 29. Minister Rynku Wewnętrznego w porozumieniu z Ministrami Finansów oraz Współpracy Gospodarczej z Zagranicą może określać warunki, na jakich zagraniczny podmiot gospodarczy może z dochodu pozostałego po opłaceniu podatku dochodowego dokonywać zakupów za złote towarów i usług i przeznaczyć je na eksport.

Art. 30. Podmioty zagraniczne, które uzyskują dochody z tytułu praw do przedsiębiorstwa, w tym również małżonkowie, wstępni i zstępni zagranicznych osób fizycznych, w czasie pobytu w Polsce uprawnione są do zakupów za złote, uzyskane z tytułu udziału w zyskach przedsiębiorstwa, wszelkich towarów i usług do użytku osobistego.

Art. 31. Zasady wykorzystania przez polskie podmioty gospodarcze należnych im dochodów z działalności przedsiębiorstw określają odrębne przepisy.

Rozdział 6

Dzierżawa nieruchomości

Art. 32. Przedsiębiorstwa mogą dzierżawić nieruchomości państwowe.

Art. 33. Zagraniczny właściciel przedsiębiorstwa może dzierżawić nieruchomość przeznaczoną do użytku osobistego, na zasadach obowiązujących obywateli polskich. Wydatki z tego tytułu mogą być finansowane z dochodów uzyskanych z prowadzonej w Polsce działalności gospodarczej.

Rozdział 7

Przepisy szczególne, przejściowe i końcowe

Art. 34. W sprawach rozwiązania lub likwidacji przedsiębiorstwa zagranicznego i przedsiębiorstwa z udziałem zagranicznym stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu cywilnego i Kodeksu handlowego.

Art. 35. W wypadku likwidacji przedsiębiorstwa z udziałem zagranicznym polskim podmiotom gospodarczym będącym udziałowcami likwidowanego przedsiębiorstwa przysługuje pierwszeństwo zakupu praw i rzeczy stanowiących majątek przedsiębiorstwa, pozostałych po zaspokojeniu lub zabezpieczeniu wierzycieli przedsiębiorstwa.

Art. 36. 1. Na podstawie zezwolenia wydanego osobie fizycznej na prowadzenie działalności gospodarczej jednoosobowo, działalność ta może być po jej śmierci nadal prowadzona przez dotychczasowego pełnomocnika na rachunek spadkobierców do chwili ustanowienia kuratora.

2. W przypadku śmierci osoby, o której mowa w ust. 1, spadkobierca (zapisobierca) lub organ, który wydał zezwolenie, występuje do sądu o ustanowienie kuratora w celu wykonywania czynności, o których mowa w art. 6 ust. 1.

3. Kurator wykonuje swe czynności do czasu wydania zezwolenia spadkobiercy (zapisobiercy), który wykazał swoje prawa do przedsiębiorstwa z tytułu dziedziczenia (zapisu), bądź do chwili wygaśnięcia zezwolenia.

4. W przypadku śmierci osoby będącej współnikiem spółki nie mającej osobowości prawnej, działalność gospodarcza spółki może być prowadzona przez pozostałych współników (wspólnika), jeżeli przynajmniej jeden z nich jest zagranicznym podmiotem gospodarczym.

5. Organ właściwy w sprawach zezwoleń może odmówić wydania zezwolenia spadkobiercy (zapisobiercy) lub wpisania go do zezwolenia wydanego spółce nie będącej osobą prawną — z przyczyn określonych w art. 5 ust. 3 pkt 2.

Art. 37. Zagraniczne podmioty gospodarcze oraz przedsiębiorstwa z udziałem zagranicznym podlegają opodatkowaniu zgodnie z przepisami dotyczącymi opodatkowania osób fizycznych i osób prawnych nie będących jednostkami gospodarki społecznej, z tym że:

- 1) stawkę podatku dochodowego ustala się w wysokości 50% dochodu,
- 2) z podstawy opodatkowania odlicza się darowizny na cele społecznie użyteczne, w tym na rzecz organizacji społecznych i fundacji z siedzibą w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, z tym że kwoty tych darowizn nie mogą przekraczać łącznie 10% dochodu,
- 3) stawka podatku dochodowego ulega obniżeniu o 0,4% za każdy 1% obrotu ze sprzedaży wyrobów i usług na eksport w stosunku do ogólnej kwoty obrotu z działalności gospodarczej, pomniejszonej o podatek obrotowy,
- 4) Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, może określić inne obniżki w podatku dochodowym zależnie od rodzaju wykonywanej działalności oraz warunki ich zastosowania,
- 5) podatek dochodowy po zastosowaniu obniżek, o których mowa w pkt 3 i 4, nie może być niższy niż 25% dochodu,
- 6) ulgi podatkowe z tytułu inwestycji ustala się w wysokości 50% kwot wydatkowanych na inwestycje.

Art. 38. 1. Na podstawie ustawy mogą zostać wydane zezwolenia na tworzenie nowych przedsiębiorstw jedynie w sprawach z wniosków złożonych przed dniem 1 stycznia 1989 r.

2. Przepis ust. 1 dotyczy również wniosków o przedłużenie zezwoleń.